

ЗМІСТ

Передмова. Освіта і наука як найважливіші фактори розвитку економіки <i>(Побірченко Н.С.)</i>	7
Розділ 1. МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ	14
1.1. Секторна структура валового внутрішнього продукту <i>(Горшкова Н.І.)</i>	14
1.2. Проблеми розроблення і реалізації національних та регіональних стратегій соціально-економічного розвитку <i>(Поліщук Л.О.)</i>	20
1.3. Роль інвестицій у підвищенні рівня капіталовіддачі та капіталоозброєності економіки <i>(Могілат І.М.)</i>	27
1.4. Передумови державного регулювання розвитку економіки України <i>(Біседін В.Ф.)</i>	33
1.5. Теоретичні аспекти визначення сукупної продуктивності праці на мікрорівні <i>(Музиченко А.С.)</i>	42
1.6. Ефективне планування діяльності центральних органів влади <i>(Щукін Б.М., Невгад Т.М.)</i>	45
1.7. Методичні підходи до розробки системи показників результативності центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ) <i>(Богомазова В.М.)</i>	53
1.8. Реалізація державної політики через розроблення та прийняття державних короткострокових програмних документів <i>(Циганюк А.В.)</i>	60
1.9. Проблеми відшкодування ПДВ в Україні <i>(Сергієнко О.М.)</i>	67
1.10. Якість робочої сили в системі факторів зростання сукупної продуктивності праці <i>(Кожем'якіна С.М.)</i>	74
1.11. Дослідження цінових тенденцій за допомогою модельного інструментарію в залежності від макроекономічних чинників, особливо фіскальної та монетарної політики <i>(Шабранська Н.І.)</i>	84
1.12. Особливості сучасного стану інноваційної діяльності в Україні <i>(Коровайченко Н.Ю.)</i>	88
1.13. Макроекономічні пропорції сукупної продуктивності праці <i>(Шевчук Н.В.)</i>	92
1.14. Стратегічне планування національного розвитку інноваційної спрямованості та модернізації економіки <i>(Сітнікова Н.П.)</i>	96
1.15. Економічні теорії регулювання розвитку національного господарства <i>(Курмасв П.Ю.)</i>	102
1.16. Оцінка масштабів та методичні підходи щодо визначення обсягів тіньової економіки <i>(Півінова О.С.)</i>	105
1.17. Можливості товарної диверсифікації українського експорту <i>(Гвоздь В.С.)</i>	109
1.18. Роль фінансової інфраструктури у забезпеченні інноваційних процесів в економіці <i>(Кравченко А.Д.)</i>	113
1.19. Державне регулювання інвестиційної діяльності та напрями її активізації <i>(Ромашенко А.І.)</i>	117
1.20. Методологічні основи державного регулювання аграрного сектору <i>(Вдовченко П. М.)</i>	121
1.21. Сучасний стан та шляхи розвитку національної інноваційної системи України <i>(Предсін А.М.)</i>	128
1.22. Особливості фінансової політики щодо захисту вітчизняних	133

товаровиробників (<i>Школенко О.Б.</i>)	
1.23. Стратегічне планування та прогнозування інноваційно-інвестиційної діяльності (<i>Савченко В.Ф.</i>)	136
1.24. Значимість націоналізації, як механізму змін права власності на користь держави (<i>Малай С.О.</i>)	145
1.25. Пріоритети і напрями довгострокового розвитку (<i>Пенькова О.Г.</i>)	148
1.26. Загальні принципи формування державної політики шляхом побудови макромоделі економічного розвитку (<i>Корнійчук В.П.</i>)	150
Список використаної літератури до розділу 1.	159
 Розділ 2. ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ГАЛУЗЕЙ І СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ	165
2.1. Інвестиції як інструмент реалізації структурної політики (<i>Беседін В.Ф., Музиченко А.С.</i>)	165
2.2. Оцінка суб'єктної структури страхового ринку України (<i>Чвортко Л.А.</i>)	171
2.3. Активізація інвестиційної політики в аграрній сфері (<i>Резнік Н.П.</i>)	179
2.4. Економічна сутність та складові фінансових механізмів регулювання інвестиційної діяльності агросфери (<i>Жидяк О.Р.</i>)	184
2.5. Напрями підвищення конкурентоспроможності готельно-ресторанного бізнесу в Україні (<i>Клименко О.П.</i>)	187
2.6. Кластерна організація розвитку АПК (<i>Годлевський А.В.</i>)	192
2.7. Аналіз інноваційних можливостей в ЖКГ засобами імітаційного моделювання (<i>Горчакова І.А.</i>)	197
2.8. Інноваційний потенціал будівельної галузі України в контексті прискорення будівництва доступного житла (<i>Омельчук В.О.</i>)	202
2.9. Інноваційне оновлення виробництва: внутрішні і зовнішні джерела (<i>Венжега Д.І.</i>)	207
2.10. Роль держави у формуванні та функціонуванні національної інноваційної системи та її аграрної складової (<i>Зубіцька С.В.</i>)	213
2.11. Сучасні тенденції інноваційно-інвестиційного забезпечення аграрного сектора економіки України (<i>Музика Б.Б.</i>)	216
2.12. Инвестиции и инвестиционный анализ: сущность и значение на современном этапе развития экономики (<i>Бердникова Л.Ф., Шнайдер В.В.</i>)	219
2.13. Аналіз стану і перспективи розвитку туристичної галузі України (<i>Музиченко К.А.</i>)	225
2.14. Социально-экономический аспект оценки эффективности инвестиционных проектов (<i>Капрова В.Г.</i>)	229
2.15. Національна інноваційна система: проблеми транснаціональної дифузії знань (<i>Петренко П.С.</i>)	234
2.16. Джерела та принципи фінансування реалізації інноваційної стратегії підприємства (<i>Чубай В.М.</i>)	239
2.17. Податкові стимули розвитку банківської інвестиційної діяльності (<i>Дячишин М.В.</i>)	245
2.18. Інституціональна інфраструктура як об'єктивний елемент національної інноваційної системи (<i>Кондаурова І.О.</i>)	249
2.19. Інноваційна економіка - пріоритетний напрям розвитку суспільства	254

1.25. Пріоритети і напрями довгострокового розвитку

Основні напрями довгострокового розвитку, які є стратегічною лінією дій держави, конкретизуються системою заходів та їх обґрунтуванням у сфері управління економікою з метою надання визначеної спрямованості економічним процесам згідно з цілями та пріоритетами розвитку країни.

Основні напрями державної політики в основному повинні мати непряму дію, тобто вплинути на процеси за рахунок зміни умов та правил, за рахунок впливу на середовище.

Основні напрями мають формуватися за принципом програмно-цільового підходу. Кожен напрям повинен бути конкретним, працювати на досягнення поставлених перед даною сферою економіки метою. Напрями (заходи), що потребують значних обсягів фінансових або інвестиційних ресурсів, мають подаватися у загальній системі із визначенням відповідних джерел для забезпечення необхідними ресурсами.

Визначення основних напрямів (заходів економічної політики) має бути коротким і комплексним, охоплювати найбільш суттєві проблеми, що мають вирішуватися у наступному році для забезпечення максимально ефективного розвитку економіки, відповідного покращання соціального стану в країні.

В окремих сферах економіки можуть встановлюватися кількісні орієнтири (дефіцит бюджету, рівень інфляції, валютний коридор тощо).

Необхідно також навести головні умови реалізації основних напрямів, а також можливі несприятливі події, що не залежать від роботи Уряду, але впливають на економічну ситуацію в країні: світові ціни на енергоносії, економічна ситуація у країнах - торговельних партнерах, попит на український експорт, погодні умови для розвитку сільськогосподарського виробництва, стихійні лиха тощо.

Актуальними є зараз проблеми реалізації інноваційної стратегії розвитку України. На сучасному етапі розвитку світової економіки науково-технічний прогрес й інтелектуалізація основних факторів виробництва є запорукою досягнення успіху у конкурентній боротьбі. Провідну роль у стимулюванні інноваційного розвитку, створенні передумов формування інноваційної економіки України повинна відігравати активна державна політика у цій сфері.

Протягом останніх років кожен уряд нашої країни визначає стратегічним пріоритетом розбудову інноваційної економіки. Щорічно приймаються програми та законодавчі акти, що покликані активізувати інноваційну активність вітчизняних підприємств. Проте оцінка динаміки та якості трансформаційних процесів у вітчизняній економіці, які характеризуються інноваційною спрямованістю, дозволяють стверджувати: активність суб'єктів господарювання у сфері продукування нововведень залишається низькою, а дієвість механізмів активізації такої діяльності є, поки що, неефективною.

Аналіз сучасних тенденцій розвитку інноваційних процесів в Україні виявив, що провідними галузями, які здійснюють інноваційну діяльність, є: машинобудування, хімічна та нафтохімічна промисловість, металургія та обробка металів, харчова і легка промисловість. Практично всі підприємства цих галузей (окрім машинобудування) належать переважно до старих сировинних підгалузей і на ці ж підгалузі припадає значна частка іноземних інвестицій.

Найбільша питома вага у фінансуванні інноваційної діяльності підприємств у 2010 році приходилася на наступні види економічної діяльності: машинобудування – 22,2% (від загального обсягу) і хімічну та нафтохімічну промисловість – 19,9%; металургію та оброблення металу – 14,4%; харчову промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів – 14,3%. Поряд з тим негативною тенденцією є зменшення віддачі від цих вкладень. Так, незважаючи на збільшення загального обсягу фінансування промисловими підприємствами України інноваційної діяльності у 2000 – 2010 роках у 4,5 рази, за цей же період на 40% зменшилася результативність цих інвестицій.

Лідерами у промисловості України як за інноваційною активністю, так і за впровадженням інновацій є такі види економічної діяльності: виробництво коксу та продуктів нафто перероблення; машинобудування; хімічна та нафтохімічна промисловість; металургія та оброблення металу.

Безумовно, позитивним можна вважати сам факт зростання обсягів виробництва інноваційної продукції, проте воно базується на збільшенні обсягів

виробництва переважно у традиційних галузях з використанням застарілих технологій, що свідчить про «кризу перспективи».

Аналіз тенденцій розвитку вітчизняних інновацій вказує на переважання поліпшуючих, насамперед продуктивних інновацій, домінування низько-технологічних, енергоємних й екологічно небездоганих виробництв.

Таким чином існуючи механізми досягнення стратегічних пріоритетів в інноваційній сфері є недовгими та потребують перегляду. З огляду на зазначене проблема створення економічного механізму, що дозволяє генерувати, відтворювати та використовувати науково-технічні інновації для підвищення темпів економічного розвитку й якості життя в нашій країні набуває надзвичайно актуального значення.

Аналіз прийнятих державних програм підтримки та розвитку інноваційної діяльності дозволив виявити їх загальний недолік, а саме намагання охопити широку палітру напрямів, що є нереальними з огляду на сьогоденні обмеженні можливості держави стосовно їх фінансового забезпечення. На сьогодні державні пріоритети розпорошені за напрямками досліджень, галузями, регіонами.

Отже, нагальною необхідністю є перегляд існуючої інноваційної політики, визначення «точок технологічного росту», окреслення та уточнення загальнонаціональних і галузевих пріоритетів, їх звуження. При цьому пріоритети слід обрати таким чином, щоб інноваційний процес мав характер ланцюгової реакції, поступово передаючись з галузі в галузь, з регіону в регіон.

Розвиток української економіки в умовах ринку показав, що крім держави займатися розвитком структурно прогресивних галузей нікому. Уряд теж не готовий до цього. Але майбутнє української інноваційної економіки залежить саме від такої діяльності уряду. Потрібна модель прямої участі держави в створенні і ефективному керуванні підприємствами перспективних виробництв. Якщо зараз немає таких ефективних менеджерів (вони працюють на приватних підприємствах) в розпорядженні держави, то їх треба готувати, стимулювати і ефективно використовувати. Іншими методами наукоємні галузі в Україні не отримають розвитку і не створять більш-менш достатній (хоча б до 30-35% ВВП) відсоток в українській економіці.

Інвестиційна складова стратегії соціально-економічного розвитку України. Світова фінансова криза загострила проблеми економічного розвитку переважної більшості країн світу. Не виключенням стала й Україна, де високі темпи економічного зростання 2000–2008 рр. супроводжувалися нагромадженням симптомів макроекономічної нестабільності, що й не дивно за умов домінування ситуативного державного менеджменту та відсутності легітимної довгострокової стратегії розвитку країни з чітко визначеними параметрами, пріоритетами та шляхами їх досягнення.

Тривалий економічний розвиток будь-якої країни, що ґрунтується на інтенсивній експлуатації надр, окрім безсумнівних переваг має й негативні наслідки, а саме: поступове виснаження надр з погіршенням гірничо-геологічних умов розробки родовищ і спадом конкурентоспроможності мінеральної сировини на світовому ринку; формування структури економіки з переважанням ресурсномістких і енергоємних важких галузей виробництва; накопичення

масштабних негативних екологічних наслідків довготривалого, а частіше практично незворотного характеру.

Переважаання сировинного експорту створює залежність вітчизняної економіки як від кон'юнктури світових ринків, так і постачання енергоносіїв, адже головні позиції українського експорту – метал, хімічна продукція – вирізняються енергоємністю. Окрім того, експортери відчутно залежать від імпорту матеріалів, обладнання й комплектуючих. Конкурентоспроможність українських товарів на світових ринках багато в чому забезпечується за рахунок економії на екологічних витратах, зносу основних фондів, низької вартості робочої сили, що загрожує вагомими втратами на довгострокову перспективу.

Ефективне економічне зростання повинне спиратися на об'єктивні стійкі передумови та бути складовою частиною стратегії соціально-економічного розвитку країни в цілому. Така стратегія має містити не тільки загальні пріоритети розвитку на роки перспективи, а й визначати шляхи їх досягнення та необхідні ресурси, враховуючи наявні обмеження. Роками існуюча практика розпорошення обмежених ресурсів серед численних пріоритетів розвитку не забезпечила ні структурної перебудови економіки, ні істотного зростання добробуту громадян. Саме наявні обмеження висувають на перший план необхідність деталізації інвестиційної складової стратегії, що повинна розроблятися виходячи з ретельного аналізу досвіду успішних країн.

Сучасна світова економіка є достатньо інвестиційно-інноваційно-активною системою. Складність реалізації «наздоганяючої» стратегії розвитку полягає в тому, що розвинені країни розвивались поетапно, поступово, протягом тривалого періоду часу. Країни, що розвиваються, намагаються за короткий проміжок часу здійснити значний прорив у розвитку, а відтак потребують одночасного розв'язання завдань підвищення рівня інвестиційної та інноваційної активності.

Дослідження сучасного етапу розвитку більшості розвинених країн та країн, що розвиваються, дало можливість виокремити два види моделей успішних економічних систем: інвестиційна та інноваційна. Для того, щоб результативність національної економіки була стійкою та тривалою необхідно забезпечити системні перетворення. Вони стосуються забезпечення стійких темпів зростання продуктивності праці, активізації інвестиційної діяльності, підвищення фондоозброєності праці.

В сучасних умовах розвиток господарства відбувається за рахунок перш за все технологічної, інноваційної складової, а тому без переходу до інноваційної моделі тривалий успіх країни є неможливим. Орієнтація виключно на інвестиційну активність, без урахування перспектив розвитку світової економіки може забезпечити країні, що розвивається, виключно індустріалізацію, а тому інвестиції повинні бути на інноваційній основі. З іншого боку, створити інноваційну систему не вирішивши питання інвестиційної моделі не можливо. Зосередження інвестицій в тих секторах, що забезпечать зростання продуктивності буде означати формування інвестиційної моделі. Основними ознаками інвестиційної моделі є: зростання частки інвестицій у ВНП до 20-40%; забезпечення щорічних інвестицій в межах 3-4 тис. дол. США на душу населення; частка ПІ повинна перевищувати 1,5% ВВП.

Результативність інноваційної моделі залежить від розвитку наукоємного сектора господарства. Основними критеріями та показниками інноваційної моделі є: частка інвестицій на НДДКР, яка повинна складати в межах 2,5–3% від величини ВВП; зростання показників патентної активності; підвищення індексу людського розвитку. Частка інвестицій при цьому, може знизитися до 17–20% величини ВВП, однак загальні обсяги інвестицій та з розрахунку на душу населення зростають. Відповідно, успішне формування інноваційної моделі залежить від того, наскільки швидко країнам, що розвиваються вдалось збільшити обсяги інвестицій до рівня розвинених країн. Саме тому, важливою умовою формування інноваційної моделі є зосередження інвестицій в інноваційних секторах, які характеризуються високою часткою валової доданої вартості.

Після багатьох років українських реформ основними завданнями держави залишаються: модернізація законодавчо-нормативних умов науково-технічної діяльності, оптимізація системи державного управління, чітке визначення та реалізація стратегічних пріоритетів розвитку інноваційної системи, яка базувалася б на стратегії розвитку держави загалом. Саме тому роль держави та її інституцій повинна полягати у визначенні черговості розв'язання проблем розвитку господарства та забезпеченні її дотримання. Отже, необхідність розробки не декларативної, а цілком реалістичної стратегії соціально-економічного розвитку держави цілком очевидна. Що стосується інноваційної складової стратегії, то основними акцентами на найближчу перспективу повинні бути:

- визнання пріоритетними інвестиційно-інноваційних процесів, що забезпечували б розвиток промислового виробництва та проведення його структурної перебудови в напрямі збільшення частки галузей 5-го та 6-го укладів. Розвиток фінансового ринку є важливою складовою ефективного господарства за сучасних умов, але до розв'язання проблем у реальному секторі економіки вони є передчасними. Враховуючи це, необхідно розробити програму технологічного переозброєння та запровадити ті механізми державного регулювання, які б забезпечили переорієнтацію інвестицій на це переозброєння;

- вдосконалення існуючої нормативно-правової бази, що стосується інвестиційно-інноваційної інфраструктури та розробка нової, що б регламентувала та сприяла розвитку тих форм діяльності у цьому секторі, які відсутні. Зокрема, потребують вдосконалення закони про технологічні парки, інститути спільного інвестування і особливо законодавча база щодо захисту об'єктів інтелектуальної власності;

- зосередження процесів розроблення механізмів управління та регулювання державною інвестиційно-інноваційною політикою в одному державному органі управління та забезпечення координації всіх існуючих суб'єктів інфраструктури;

- удосконалення процесу розроблення механізмів управління, координації діяльності суб'єктів інвестиційно-інноваційної інфраструктури, підвівши його принципи під наукову основу та світовий досвід. Саме це дасть можливість державі повною мірою виконувати загальні функції управління інвестиційно-інноваційними процесами: прогнозування, планування, організації, стимулювання, контролю та координації;

- створення організаційних умов для започаткування тематичних інформаційних мереж між профільними науковими установами, промисловими

підприємствами. З метою забезпечення реальної співпраці та координації діяльності наукових установ – сприяти організації професійної взаємодії вітчизняних мереж з тематичними мережами, наприклад країн ЄС;

- удосконалення умов для формування ринку об'єктів права інтелектуальної власності. Для того, щоб інтелектуальну власність перетворити на реальний чинник економічного розвитку господарства, необхідно: забезпечити контроль за дотриманням прав автора на всіх етапах інноваційного процесу; розробити методики оцінювання інтелектуальної власності та врахування в бухгалтерському обліку об'єктів права інтелектуальної власності та нематеріальних активів; сформувати вітчизняну базу даних об'єктів інтелектуальної власності; сприяти розвитку ринку інтелектуальної власності.

Таким чином, у довгостроковому періоді пріоритети розвитку економіки України повинні бути спрямовані на:

1. Поетапне підвищення стандартів життя за рахунок зростання продуктивності праці та зниження непродуктивних витрат (чисельність і зайнятість населення, доходи населення, житлова іпотека, проведення пенсійної реформи, реформування освіти, реформування охорони здоров'я, страхова медицина, розвиток громадянського суспільства, додержання екологічних стандартів);

2. Модернізація економіки з переходом до сталого економічного зростання шляхом кардинального підвищення інноваційної складової розвитку та модернізації виробництва (подолання корупції, реформування системи управління, випереджаюче економічне зростання, орієнтація на ефективне використання природних ресурсів, становлення України як транзитної держави, пріоритетний розвиток сільського господарства, стримування цін і інфляції, бюджет і податкова система, стабілізація фінансової системи, самофінансування регіонів);

3. Створення сприятливого інвестиційного клімату для залучення вітчизняних і іноземних інвестицій, в першу чергу в реальний сектор економіки (здіяння інноваційної моделі розвитку, розвиток конкуренції, створення інвестиційної достатності);

4. Рационалізація структури економіки у напрямку підвищення долі високотехнологічних виробництв у тому числі в агропромисловому комплексі (структурна перебудова економіки, зменшення енергетичної залежності, упорядкування зовнішньої і внутрішньої торгівлі, випереджаючий розвиток сервісних галузей).

досягнення цілей соціальної політики через заходи прямого впливу та методи фінансової та монетарної політики.

Дослідженням макроструктур та їх взаємозв'язків, а також відхилення, які ведуть до втрат ресурсів та динаміки зростання, що призводять до невідповідності між факторами розвитку допоможе з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки між секторами економіки та фазами відтворення, визначити сутність і причини кризових явищ в економіці держави, що в свою чергу допоможе у побудові макроекономічної моделі, з метою апробації та дослідження ефективності механізмів державного регулювання та балансування потоків між суб'єктами економіки шляхом коригування факторів продуктивності.

Основною метою макроекономічного прогнозування являється реальне відображення дійсності та, на його основі, наукове обґрунтування суджень про можливий стан об'єкту в майбутньому, альтернативних шляхах та строках його розвитку. Секторний розріз прогнозування за фазами відтворення створює можливість аналізу та прогнозування як кількісних, так і якісних показників економічного розвитку, тенденцій, взаємозв'язків агрегатів ВВП на стадіях економічного відтворення як економіки в цілому, так і її окремих інституційних одиниць, визначення результатів, термінів та шляхів ймовірного подальшого їх розвитку.

Головне завдання спільного прогнозування показників ВВП за фазами економічного відтворення, секторами економіки полягає в обов'язковості врахування конкретних факторів, що визначають формування прогнозних обсягів ВДВ кожного з секторів економіки. До них відносяться фактори, що характеризуються основними чинниками чи процесами, які можуть справити вагомий вплив на результати економічної діяльності секторів.

Удосконалення макроекономічного моделювання через дослідження передумов дестабілізації, а також поглиблення методів аналізу взаємозв'язків та адаптації методів прогнозування до реального часу, сприятиме пошуку альтернативних шляхів розвитку економіки в період як кризових явищ, так і в період стабілізації (покращення) економічної ситуації. Дослідження та оцінка ефективності заходів антикризової політики на основі макроекономічної моделі державного регулювання дозволить розробити більш дієвий механізм економічної політики уряду.

Список використаної літератури до розділу 1.

1. Агафонов И.Л. Обзор методов управления рисками инновационного проекта / И.Л. Агафонов // Менеджмент в России и за рубежом, 2004. – № 5. – С. 79-84
2. Адамик Б., Тиркало Р. (1999): «Передавальний механізм монетарної політики та його значення для ефективної діяльності НБУ», Вісник НБУ, №7, с. 6-11.
3. Алтухов В.Л. Высшие формы развития – ключ к пониманию других его форм / В.Л.Алтухов // Вопросы философии. – № 2. – 1986. – С. 3–16.
4. Ансофф И. Стратегическое управление. - М.: Экономика. - 1989. - 256 с.
5. Бейл Д. Майбутнє постіндустріальне суспільство. Досвід соціального прогнозування / Д. Бейл, Пер. з англ. під ред. В.Л. Інземцева. - М., 2000.
6. Берлінський В. Кіровоградщина: розвиток трудового потенціалу /В. Берлінський //Людина і природа. 2008. №7. С. 17–18
7. Беседин В.Ф. Методологічні аспекти щодо розрахунку продуктивності праці на агрегованому та галузевому ринках /В.Ф. Беседин, Н.І. Горшкова, С.М. Кожемякіна, І.М. Могілат. Економіка України: глобальні виклики і національні перспективи. / Від. Ред. В.Ф. Беседин, А.С. Музиченко. - К.: НДЕІ, - 2009. - с. 9-20
8. Бессонов В.А. О динамике совокупной факторной производительности в российской переходной экономике// В.А. Бессонов. [Институт экономики переходного периода]. – М.: – 2004. - 67с
9. Бирман Г., Шмидт С. Капиталовложения. Экономический анализ инвестиционных проектов: Учебник для студ. вузов / Е.А. Ананькина (пер. с англ.). — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. — 631 с.
10. Бюлорус Т. Сутність кадрової стратегії підприємства та методологічні засади її формування / Т. Бюлорус // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 1. – С. 185-189.
11. Богиня Д.Н. Основи економіки праці: Навч. посіб./Д.П. Богиня, О.А. Грішнова – К.: Знання–Прес, 2000. – 313 с.
12. Бойко В.І Козак О.А. До проблем визначення механізму державної підтримки виробників аграрної продукції /В.І Бойко, О.А. Козак // Економіка АПК. – 2010. – № 7. – С. 37-39.
13. Бондар І.К. Інтелектуалізація людського капіталу економіки України: [кол. монографія] /І.К. Бондар, І.І. Митчуров // Соціальні аспекти інтелектуальної економіки. – К.: «Видавничий дім «Корпорушн», 2009. – 214с.
14. Бондар М.І Інвестиційна діяльність: методика та організація обліку і контролю: монографія / Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана" – К: КНЕУ, 2008. — 256 с.
15. Борщ А.Г. Бюджетна підтримка аграрного сектору в умовах трансформаційних процесів в економіці України / А.Г. Борщ // Економіка АПК. – 2009. – № 2. – С. 106-117.
16. Булюк Ю.Г. Стратегія реалізації державної політики по залученню іноземних інвестицій в економіку України: монографія / Українська академія наук. Відділення економіки і управління. — К.: Фенікс, 2009. — 112 с.
17. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50-51, ст. 572.
18. Невоскобойніковані працівники залишаються затребуваними // Праця і зарплата. – 2008. – № 44(624) – с. 3
19. Попкова О.С. Реалії бюджетного відшкодування ПДВ в Україні
20. Попков В.Д. Механізм справляння ПДВ в Україні// автореф. дис. к.е.н., Одеса, 2006
21. Воскобойников И.Б. Оценка совокупной факторной производительности российской экономики в период 1961-2001 гг. с учетом корректировки динамики основных фондов// И.Б. Воскобойников: Препринт WP2/2003/03 - М.: ГУ ВШЭ, 2003. - 40 с.
22. Проводження інновацій на промислових підприємствах// Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>

23. Галиця І. Венчурна діяльність в Україні та за кордоном: проблеми розвитку / І.Галиця // Справочник економіста. – 2005. – №5. – С.147-154
24. Гегель Г. Работы разных лет / Г. Гегель: пер. с нем. В 2-х томах. Т.2. – М.: Мысль, 1973. – 630 с.
25. Голікова Т.В. Інституціональне забезпечення державного управління територіальним розвитком /Т.В. Голікова //Научные труды Донецкого национального технического университета. Серия: экономическая. – Вып. 103-3. – С.186.
26. Гранберг А.Г. Основы региональной экономики /А.Г. Гранберг. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 494 с.
27. Грінчина М.В. Фінанси (теоретичні основи)/ за ред. М.В. Грічиної, В.В. Захожая. – К., 2002. – 306 с.
28. Данілов О.Д., Івашина Г.М., Чумаченко О.Г. Інвестування: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Державна податкова адміністрація України; Академія держ. податкової служби України. — К.: Вид. дім "Комп'ютерпрес", 2001. — 364 с.
29. Денисенко М.П., Федоренко В.Г., Маршавін Ю.М., Гречан А.П., Денисенко О.М. Особливості розвитку підприємств на інвестиційно-інноваційних засадах в умовах реформування відносин власності / Київський національний ун-т технологій та дизайну ; Інститут підготовки кадрів Державної служби зайнятості України; Академія економічних наук України. — К.: ІПК ДСЗУ, 2006. — 360 с.
30. Державний класифікатор основних фондів ДК-013-97, затверджений наказом Держстандартом від 19.08.97р. №507.
31. Державний комітет статистики Республіки Туреччина.— Режим доступу: <http://www.die.gov.tr>
32. Державний комітет статистики України // Наукова та науково-технічна діяльність. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
33. Джерела фінансування інноваційної діяльності. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/ni/ind_rik/ind_u/2002.html
34. Дорошенко І. (2001): «Грошово-кредитна політика економічного зростання у трансформаційній економіці», Дисертація на здоб. к.е.н., Київ.
35. Дубик В.Я. Активізація фінансової політики держави у контексті розвитку зовнішньоторговельних відносин України з країнами Європейського Союзу / В.Я.Дубик // Вісник Львівської державної фінансової академії / голов. ред. Бурак П.Ю. – Львів : ЛДФА, 2010. – №18. – 292 с. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vldfa/2010_18/index.htm
36. Дука А. П. Аналіз інвестиційних проєктів: навч. посіб. для студ. екон. спец. всіх форм навч. / Академія праці і соціальних відносин Федерації професійних спілок України. — К.: Академія праці і соціальних відносин ФПУ, 2010. — 240 с.
37. Економічна активність населення України 2009: Стат. збірник / Державний комітет статистики України: № 09/2-23/167 від 20.07.2010 р.
38. Економічна енциклопедія: У трьох томах. / С.В.Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – 864 с.
39. Євтухова С. Стратегічний план як перспективний напрямок розвитку українського підприємства / С. Євтухова // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 3. – С. 108-113.
40. Жаліло Я. Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика Монографія / К. : НІСД, 2003.- 368 с.
41. Жаліло Я.А., Архієреєв С. І., Базилук Я.Б., Белінська Я. В., Варналій З.С. Проблеми та пріоритети формування інноваційної моделі розвитку економіки України / Національний ін-т стратегічних досліджень; Державне агентство України з інвестицій та інновацій. — К.: НІСД, 2006. — 119 с.
42. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.01.1991 № 1560-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47.
43. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04 липня 2002 року №40-IV
44. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 8 вересня 2011 р. № 3715 [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>

45. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку» / Ел. ресурс: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
46. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності техноло-гічних парків» від 16 липня 1999 року № 991-XIV.
47. Захарін С.В. Механізм державного регулювання іноземного інвестування / Інститут економіки НАН України. — К., 2003. — 162 с.
48. Захарченко П. В., Сосновський А. О., Гавриш О. М., Ушацький С. А. Проекти в галузі інфраструктури: партнерство державного та приватного секторів: підруч. для студ. вищ. навч. закл.; Київ: лиц. ун-т буд-ва і архіт. — К.: СПД Павленко, 2010. — 254 с.
49. Зотов В. Системные функции экономики в обществе: институциональный аспект /В. Зотов //Исследование в институциональную экономику /Под ред. Д.С. Львова. — М.: Экономика, 2005. — 640 с.
50. Іголкин І.В. Особливості формування національних інноваційних систем на засадах державно-приватного партнерства у країнах, що розвиваються // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції — 2011. — №1. — С.76-79.
51. Іноземцев В.Л. Сучасне постіндустріальне суспільство: природа, протиріччя, перспективи. Курс лекцій / В.Л. Іноземцев. - М., 2000.
52. Інституційне планування в системі державного регулювання економіки: Монографія / І.Г. Міншуров. — К.: ПДІЕ, 2011. — 655 с.
53. Кант І. Метафізика нравов: в двух частях. // И. Кант. Соч. в шести томах: пер. с нем. — Т. 4. — Ч. 2. — М.: Мысль, 1965. — С. 107–438.
54. Кант І. О форме и принципах чувственно-воспринимаемого и умопостигаемого мира / И. Кант. Соч. в 6-ти томах. — М.: Мысль, 1964. — Т.2. — С. 381–426.
55. Кобути І.В. Політика державної підтримки сільського господарства країн-членів СОТ / І.В. Кобути // Економіка АПК. — 2009. — № 12. — С. 132-136.
56. Ковалюк В.В. Державне регулювання інвестиційної діяльності в аграрній сфері / В.В. Кузьмін (ред.) — К.: ІАЕ УААН, 2003. — 181 с.
57. Кожем'якіна С.М. Інвестиційне забезпечення розвитку економіки України. / С.М. Кожем'якіна // Формування ринкових відносин в Україні — 2008. — Вип. 6. — С.37–41.
58. Ковалюк О.М. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку національної економіки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. економ. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит»/ О.М. Ковалюк. — Суми, 2010. — 43 с.
59. Ковалюк Ю.І. Удосконалення методики вимірювання продуктивності праці в сучасних умовах / Ю.І. Ковалюк // Формування ринкової економіки : зб. наук. праць. — Спец. вип. : у 3 т. Соціально-трудові відносини: теорія і практика. — К.: КНЕУ, 2010. — Т. 1. — С. 367–373.
60. Корещак М.Х. Стратегічне управління / М. Х. Корещак, А. О. Дегтяр, О. І. Дашій. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 240 с.
61. Коуз Р. Федеральная политика по связи / Р.Коуз // Экономическая политика. — № 3. — 2007. — С. 111–146.
62. Крещівський О. В., Чирков В. Г. Інвестиції: умови і вимоги / Державний ін-т комплексних економіко-економічних досліджень; НАН України; Центр досліджень науково-технічного потенціалу і економіки ім. І. М. Добиша. — К.: Фенікс, 2006. — 166 с.
63. Кришко М. (2001) «Канали банківського кредитування та механізм монетарної трансмісії в Україні», робочий лист, www.cerc.kiev.ua/research/matheses;
64. Кун Т. Структура научных революций / Т.Кун: пер. с англ. Сост. В.Ю. Кузнецов. — М.: Прогресс, 1977. — 400 с.
65. Курман В.Ю. Теоретико-методологічні аспекти управління регіональною економікою / В.Ю. Курман // Формування ринкових відносин в Україні: Зб. наук. праць. Вип.2 /Наук. ред. І.К. Бондар. - К.: 2008. — С.121.
66. Курман В.Ю. Господарсько-правове забезпечення державної інвестиційної політики в Україні: монографія. — Х: Фактор, 2009. — 207 с.
67. Лексин В.П., Шенцов А.П. Государство и регионы: Теория и практика государственного

70. Ломакін В.К. Мировая экономика:учебник / В.К. Ломакін. – Юніті–дана, 2007. – С.436–450
71. Луцький М. Особливості стратегічного планування в сучасних корпораціях / М. Луцький // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 7. – С. 3-6.
72. Макаренко Є. Особливості фінансової політики держави та місце бюджетного дефіциту у механізмі її реалізації / Є. Макаренко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2011. – № 127. – С. 45-47.
73. Макаренко П.М. Моделі аграрної економіки. / П.М.Макаренко. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 682 с.
74. Маркс К. Из экономических рукописей 1857-1858 годов. Введение / К.Маркс, Ф.Энгельс. Изд.2-е, – М.: Госполитиздат, 1958. – Т. 12. – С. 709–738.
75. Маркс К. Капитал / К.Маркс и Ф.Энгельс. Соч., изд-2-е. – М.: Госполитиздат, 1960. – Т. 1. – 790 с.
76. Маркс К. Капитал. Том третий. Часть первая. / К.Маркс, Ф.Энгельс. Соч., изд. 2-е, Т. 25. – Ч. 1. – М.: Госполитиздат, 1961. – 490 с.
77. Мартиненко В.Ф. Державне управління інвестиційним процесом в Україні / Національна академія держ. управління при Президенті України. — К.: Видавництво НАДУ, 2005. — 296 с.
78. Мапошин А.В. Роль финансовой системы в обеспечении экономического роста/ А.В. Мапошин// Економіка промисловості. – 2008. - №3. – С.127-137.
79. Могілат І.М. Фактори впливу на динаміку інвестиційної складової ВВП / І.М.Могілат //Економіка України: інвестиційно-інноваційна складова. кол. монограф. / За ред. В.Ф.Беседіна, А.С.Музиченко. – К.: НДЕІ – 2012. С. 11-23
80. Можаровська Н.О. Проблеми формування та реалізації національної інноваційної системи України // Часопис Київського університету права, 2010. - №3. – С. 203-207
81. Молдован О. Податок для обраних// Економічна правда, 07.04. 2010
82. Мошенський С.З. Фондовий ринок та інституційне інвестування в Україні: вплив на інвестиційну безпеку держави: монографія / Житомирський держ. технологічний ун-т. — Житомир: ЖДТУ, 2008. — 432 с.
83. Музиченко А.С. Державне регулювання інвестиційної діяльності / Науково-дослідний економічний ін-т Міністерства економіки України. — К.: Науковий світ, 2001. — 345 с.
84. Наукові кадри та кількість організацій // Офіційний сайт Державної служби статистики України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>
85. Націоналізувати не можна банкрутити [Електронний ресурс]. – Режим доступу // http://www.gazumkov.org.ua/ukr/article.php?news_id=650
86. Недашківський М.М., Данілов О.Д. Інвестиційні процеси в Україні: Навч. посібник для вищих навч. закл. / Державна податкова адміністрація України; Академія держ. податкової служби України. — Ірпінь, 2001. — 177 с.
87. Никитишин А.А. Администрирование налогов в условиях финансово-экономического кризиса / Финансы Украины. – 2010. – N 1. – С. 38-45.
88. Новоселов А.С. Методологические проблемы управления экономикой региона /А.С. Новоселов //Регион: экономика и социология. – 2008. - №2. – С.57-58
89. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посіб. - 2-ге вид., доп. і перероб. - К.: КНЕУ, 2002. - 240 с.
90. Офіційний сайт Європейської Комісії [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm.
91. Офіційний сайт Президента України [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: http://www.president.gov.ua/docs/Poslannya_sborka.pdf
92. Пасека А. С. Продуктивність праці на сучасному етапі: методика вимірювання та комплексна

оцінки / А.С. Пасєка // Україна: аспекти праці. — № 5. — 2009. — С. 45—50.

93 Планування та прогнозування в умовах ринку / Під ред. В.Г.Воронкової. — К.: ВД «Професіонал», 2006. — 608 с.

94 Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2756-УІ

95 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. №92

96 Попова В. Результативність макрорівня: сутність оцінки/ В. Попова, В.Попов //Економіка України. — 2004. — № 11. — С.15

97 Портер М. Стратегія конкуренції / Пер. з англ. А.Олійник, Р.Скільський. — К.: Основи, 1998. — 190 с

98 Присенко Г.В. Прогнозування соціально-економічних процесів / Г.В. Присенко, Є.І. Равікович. — К.: КІП-У, 2005. — 378 с.

99 Про затвердження Стратегії інтеграції України до ЄС: Указ Президента України № 615 від 11.06.1998 // Офіційний вісник України. — 1998. — № 24. — С. 3.

100 Про основні засади і напрями становлення економіки України в кризовий період: Постанова Верховної Ради України від 15.06.1994 № 61 // Відомості Верховної Ради. — 1994. — № 32. — С. 292.

101 Прогнозування і розробка програм (методичні рекомендації): Метод. посіб. /В.Ф. Бесєдін — К.: Наук. світ, 2000. — 468 с.

102 Проект Державної програми економічного і соціального розвитку України на 2013 рік та основних напрямів розвитку на 2014 і 2015 роки. Мінекономірозвитку, 2012.

103 Пружинин Б.И. Рациональность и историческое единство научного знания (гносеологический аспект) / Б.И.Пружинин. — М.: Наука, 1986. — 150 с.

104 Ревенко А. Продуктивність праці в сучасних умовах //А. Ревенко/ Україна: аспекти праці. — № 7. — 2008. — С. 32—37.

105 Режим доступу: <http://mirovayaekonomika.ru/?p=45>

106 Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи» № 680-р. від 17 червня 2009 року

107 Рыбенко Г. М. Державна підтримка сільського господарства в країнах з розвинутою економікою / Г. М. Рыбенко // Інноваційна економіка Всеукраїнський науково-виробничий журнал — 2010. - №3. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2010_3/283.pdf.

108 Семикін М.В. Стратегічне планування розвитку кадрового потенціалу України / М. В. Семикін // Державна територія: Серія Економіка та підприємництво. — 2010. — № 1. — С. 180-185.

109 Симоненко П. Націоналізація базових галузей — шлях до відродження України [Електронний ресурс]. — Режим доступу // http://partykpu.nadi.gov.ua/partykpu/control/uk/publish/article/news_left?art_id=38593&cat_id=38347

110 Скрипник А., Варваренко, Г. (2000): «До питання взаємозв'язку динаміки рівня цін, валютного курсу та обсягу грошової маси», Вісник НБУ, №11, С.7-11.

111 Соколов О.П. Формування та забезпечення стратегії підвищення сукупної продуктивності /О.П. Соколов, Л.П. Цимбалюк // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. — 2010. - № 4(11). — С. 64-69

112 Соціально-економічний механізм регулювання ринку праці та заробітної плати: Кол. монографія під ред. Д.П. Ботині / Ін-т економіки НАН України. — К., 2001. — с.138

113 Сидник В. Умови виходу українських товарів на ринки ЄС / В. Стадник // Вісник Тернопільської академії народного господарства. Спец. вип. Ч. III. —Тернопіль, 2000. — № 15. — С. 91-96

114 Статистика. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

115 Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004–2015 роки) «Шляхом стратегічної інтеграції»/ Авт. кол.: А.С.Гальчинський, В.М.Гесець та ін.; Нац. ін-т стратег. дослідж., Ін-т екон. прогнозування НАН України, М-во екон. та з питань європ. інтегр. України. — К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. — 416 с.

116 Структурна гармонізація економіки як чинник економічного зростання / За ред. д-ра економ. наук І.В. Крючкова. — К.: «Експрес». — 2007

117. Указ Президента України «Про концепцію амортизаційної політики» від 7 березня 2001р. №169/2001
118. Україна–2015: Національна стратегія розвитку. Економіка. Режим доступу. – <http://www.uf.org.ua/news/550/>
119. Хміль О. Українська економіка: реприватизація неминуча? // Економічна правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://www.epravda.com.ua/publications/2009/06/1/194945/>
120. Шутов І. Проблеми націоналізації в Україні // Юридичний журнал. – 2006. - №7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу // <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2346>
121. Энгельс Ф. Анти-Дюринг / К.Маркс, Ф.Энгельс. Изд. 2-е.– М.: Госполитиздат, 1961. – Т. 20. – С. 1–338.
122. Энгельс Ф. Вопрос о десятичасовом рабочем дне. / К.Маркс, Ф.Энгельс. Соч., изд. 2-е. – М.: Госполитиздат, 1956. – Т. 7. – С. 238–244.
123. Юдин Э.Г. Системный подход и принцип деятельности / Э.Г. Юдин. – М.: Наука, 1978. – 391 с.
124. Янковець Т.М. Обґрунтування взаємозв'язку стратегічного управління підприємством й інноваційного його розвитку / Т.М. Янковець // Проблеми науки. – 2009. – № 6. – С.26-32.
125. Ярмак О. В. Образовательные услуги в системе инновационного развития – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/4469/2/Yarmak%20O.V.pdf>
126. Яценко М.А. Регіональна політика в трансформаційних умовах /М.А. Яценко// Перспектива. - 2004. - № 1 (25). -С. 37
127. Denison E.F. The Contribution of Capital to Economic Growth// E.F. Denison // The American Economic Review. 1980. Vol. 70, № 2. Papers and Proceedings of the Ninety-Second Annual Meeting of the American Economic Association, P.220–224.
128. European Comission. Research&Innovation. Horizonte 2020 [Електронний ресурс]- Режим доступу- <http://ec.europa.eu/research/horizon2020/>
129. Nationalization and privatization / the book "Economics London 1995".
130. The European Regional Development Fund / Regional Policy // Офіційний сайт Європейської комісії. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/prord/prord_en.htm